

Information från kommitté och expertgruppen för spannmål mm den 27 februari 2018

Sammanfattning: Italien begär att skyddsåtgärder ska vidtas i handeln med Kambodja avseende ris, det kalla vädret i EU ökar risken frostsador i höstsådden.

1-4. Marknadssituationen för spannmål, oljeväxter, proteingrödor, ris samt information om väderlekssituation

Väderlekssituationen

Prisrörelserna på världsmarknaden för både spannmål och oljeväxter har under den senaste perioden påverkats främst av väderleksförhållanden runtom i världen. Det torra vädret i Argentina har inneburit att prognoserna för landets skörd av både majs och sojabönor har justerats ned. Detta har fått priserna att stiga främst för sojabönor (Argentina är en av de större exportörerna av sojamjöl) men även för majs då landet även där är en stor producent och betydande exportör jämte USA och Brasilien. Prishöjningarna på världsmarknaden för sojabönor har även inneburit att rapspriserna har stigit under inledningen av 2018 i EU. Initialt steg dock rapspriserna redan under förra halvåret i takt med stigande oljepriser bara för att därefter falla i slutet av förra året innan väderleksförhållanden i Argentina var kända som åter fick priserna att stiga. I USA har det torra vädret på mellanvästerns slätter, där främst kvalitetsvetet odlas, inneburit ytterligare nedjusteringar av en redan låg veteskörd i USA som i sin tur fått priserna för vete av både hög och lägre kvalitet att stiga. Nya uppgifter om förväntad sådd i USA under 2018 visade på ganska små förändringar jämfört med föregående år men vetarelen beräknas öka något medan både majs och sojabönor förväntas en viss minskning av arealen. I EU har risken för frostsador i höstsådden ökat under den senaste tiden, vilket även påverkat priserna uppåt. Vetet har ännu inte uppnått vinerhärdighet i stora delar av EU på grund av den hittills milda vintern även om de senaste dagarnas kalla väder har snabbat på processen. Grödor som inte uppnått detta stadiet och där inget skyddande snötäcke finns är känsliga för kallare väder och enligt aktuella väderleksprognoser så tyder det på att detta även kommer att gälla den kommande veckan. I Sverige har vinterhärdighet uppnåtts till stora delar i de norra odlingsregionerna (Väster-, Östergötland och i Mälardalen) men inte fullt ut i de södra odlingsregionerna (Skåne och Halland).

Spannmål, oljeväxter och proteingrödor

Kommissionen presenterade en första skördeuppskattning för spannmålsskörden 2018/19. Prognosen är förstas mycket osäker då vårsådd ännu inte skett. Den totala spannmålsarealen beräknas sjunka till 54,8 miljoner hektar och skörden är beräknad till 304 miljoner ton, vilket i så fall skulle vara 2,6 miljoner ton lägre än skörden 2017/18. Alla spannmålsslag utom korn och

råg förväntas minska i produktion. Skörden av det större spannmålslagen var för beräknat till 140 miljoner ton (141,6 miljoner ton 2017/18) för vanligt vete, för korn till 60,9 miljoner ton (58,7 miljoner ton) och majs till 63,9 miljoner ton (65,2 miljoner ton). Kommissionens prognos är i linje med t.ex. prognosen från Stratégie Grain när det gäller total spannmålsskörd men kommissionens prognos är 1,7 miljoner ton lägre för vete och 3,9 miljoner ton högre för majs. Försörjningsbalansen för 2018/19 visar på en förväntad ökning av exporten till 40 miljoner ton spannmål medan utgående lager beräknas minska till 44,5 miljoner ton (47,5 miljoner ton 2017/18). Kommissionen redovisade även de senaste handelsuppgifterna för EU under juli-december 2017/18 avseende spannmål och oljeväxter, dessa finns redovisade [här](#)

USDA:s senaste prognos över skörden av oljeväxter i världen 2017/18 visade på en viss nedjustering till totalt 579 miljoner ton, detta innebär dock att det fortfarande är en rekordskörd som bärgats. Minskningarna berodde på nedjusteringar av alla det större oljeväxtslagen³ utom för raps som hölls oförändrad till 73 miljoner ton. I EU är rapsskörden beräknad till 21,8 miljoner ton 2017/18, kommande år beräknas dock skörden öka till 22,8 miljoner ton. För proteingrödor förväntas arealen minska under för 2018/19, vilket även beräknas leda till en lägre skörd än föregående år men i nivå med det senaste femårsgenomsnittet. Skörden är beräknad till 4,4 miljoner ton.

Ris

EU:s rismarknad kännetecknades av höga lager, ökad import och export samt stagnerande priser. Kommissionen informerade om att Italien begärt att skyddsklausulen avseende import av ris från MUL-länder, särskilt Kambodja ska aktiveras då importen därifrån anses störa EU-marknaden. Dessutom menades att det sker oegentligheter gällande ursprunget då det har framkommit att det till vissa delar rör sig om Vietnamesiskt ris och inte ris från Kambodja som importeras tullfritt till EU. DG Trade sköter detta ärende.

5. Studie angående lagring av spannmål i EU

Kommissionen presenterade kortfattat sin studie avseende infrastrukturen kring lagring av spannmål och lagringskapaciteten i EU. Rapporten ska även publiceras på kommissionens hemsida. Rapporten innehåller uppgifter avseende EU-ländernas lagringskapaciteter och infrastruktur, i vissa fall finns även data nedbrutet på regional nivå. Särskilda landsstudier för Tyskland, Ungern, Rumänien samt för Kina ingår också i rapporten. Sammanfattningsvis var lagringskapaciteten tillräcklig för i stort sett alla länder utom möjligen i Polen, Lettland och Litauen. Lagringskapaciteten i EU var fördelat på 40 % hos lantbrukaren på gård, uppsamlade handel stod för 32 % och 11 % av kapaciteten fanns hos olika producentkooperationer/organisationer. Resten av kapaciteten var förlag till uppsamlingsställen i transportkedjan, inkl. hamnar, och hos beredningsindustrin.

6. Importkvoter för Spanien och Portugal

Kommissionen informerade angående en ändring som behöver göras i förordning 1296/08 med anledning av att den legala grunden saknas för att fastställa giltighetstider för importlicenser inom denna importkvot för majs och sorghum till Spanien och Portugal. Ändringen är av teknisk karaktär och röstning kommer att ske på kommittémötet den 14 mars.